

یه شوع و خاکی که نعان

یه شوع

له وانه ی پابردو ماندا دیراسه تمان ته و او کرد له ته و راتی موسا، یه که م پهرتوکی نووسراوه کانی پیغه مبه ران. له ته و راتی پیروژ، فیبروین چۆن گونا هاته ناو جیهان و له عنه تیکی له گه ل خۆی هیئا. به لام هه روه ها بینیمان چۆن په روه ردگار خودا، له پلانه سه رسوره یته ره که ی، به لینی دا که رزگاری ده ریک بنی ریه جیهانه وه که وا نه وه ی ئاده م رزگار ده کات له و له عنه ته ی که گونا هینای. بو ئه وه ی به رده وام بیته له گه ل پلانه که ی به ناردنی رزگاری ده ری جیهان، خودا داوای له ئیبراهیم کرد مالی باوکی و ولات به جی بیلی به ره و خاکی که نعان زور دور. خودا پلانی وابوو نه ته وه یه کی نۆی له ئیبراهیم دروست بکات که وا رزگاری ده ره که ی لیوه دیته دونیاوه. کاتی ئیبراهیم گه یشته خاکی که نعان، خودا دووباره بو ی به ده رکوت و به لینی پی دا، فه رموی، (ئه و خاکی کۆچی تیا دا ده که یته، به خۆت و به وه چه ی دوا ی خۆت ده ده م، هه موو خاکی که نعان، مولکیکی تاهه تای.) ئیستا ده بینین چۆن خودا به لینه که ی که زور له وه پیش دابوی به ئیبراهیم هیئا یه دی، و خاکی که نعان دایه نه وه کانی ئیبراهیم، گه لی ئیسرائیل. که نعان ئه و خاکیه که ئه مپۆ پی ده لینی ئیسرائیل.

وانه ی پابردوو، له دوا یه مین به شی ته و رات، زانیان چۆن موسا له سه ر ئه و چیا یه ی به سه ر خاکی که نعان وه بوو مرد. له پاش مردن موسا، یه شوعی یاریده ده ری بوو به سه رکرده ی نۆی. یه شوع له لایه ن خودا وه دانرا بو ئه وه ی جیگای موسا بگریته. تانیستا چه ن جاریک ده رباره ی یه شوع مان خویند. خه سه له تی جیا که ره وه ی یه شوع ئه وه بوو که باوه ری به هه موو به لینه کانی خودا هه بوو، ته نانه ت کاتی زۆریه ی گه لی ئیسرائیل باوه ریان نه بوو. یه شوع یه که بوو له و دوو سیخوره ی کا باوه ریان به خودا هه بوو کاتی گه لی ئیسرائیل یه که م جار گه یشته سنووری خاکی که نعان. گه لی ئیسرائیل ئاماده بوون به ردبارانی بکه ن و بیکوژن، ته نها له بهر ئه وه ی هانیانی ده دا باوه ر به په روه ردگار به یئن و ببن به خاوه نی خاکی که نعان. ئه مپۆ ده بینین که هه مان یه شوع، که گه لی ئیسرائیل په تیان کرده وه چل سال له وه پیش، ده بیته ئه و که سه ی خودا هه لیبارد بو ئه وه ی بیته به سه رکرده که وا پیشه وایه تیان ده کات بو ناو خاکی که نعان!

سیپاره ی یه شوع، که لپی ده خوینینه وه، له نووسراوه پیروژه کاندان دۆزراوه ته وه، له نیوان ته و رات و زه بوره کان. سیپاره ی یه شوع دووباره باسی ئه وه ده کات که چۆن خودا ئه و به لینه جی به جی ده کات که زور له وه پیش دابوی به ئیبراهیم کاتی فه رموی، (ئه و خاکی کۆچی تیا دا ده که یته، به خۆت و به وه چه ی دوا ی خۆت ده ده م، هه موو خاکی که نعان، مولکیکی تاهه تای و منیش ده بم به خودایان!) (په دابوون ۱۷: ۸)

له م خالی دیراسه تمان که به پیی کاتی پوودانه، هیشتا گه لی ئیسرائیل ولاتیکی خوین نیه. هیشتا له بیاباندا دین و ده چن. له وه ش زیاتر ئه وه بوو که خاکی که نعان پریوو له زه لامی زه به لاج که شه رکه ری چاک بوون. به لام، خودای بالاده ست پلانی وابوو که دانیشتوانی که نعان له ناو به ریته له بهر گوناھی زۆری به رده وامیان، و ئه و خاکی پر خوشیه بدات به گه لی ئیسرائیل.

ئیستاش با بینین چۆن یه شوع و گه لی ئیسرائیل چوونه ناو خاکی که وه، و به سه ریان زال بوون و بوون به خاوه نی. له یه که م به ش، نووسراوی پیروژه فه رموی: (یه شوع ۱) ئه وه بوو پاش مردنی موسای خزمه تکاری په روه ردگار، په روه ردگار له گه ل یه شوعی کوپی نونی خزمه تکاری موسادا دووا و فه رموی: ۲ (موسای خزمه تکارم مرد، جا ئیستا هه سه ته، خۆت و هه موو ئه م گه له له پرووباری ئوردونه وه به رنه وه بو ئه و خاکی پییان ده ده م، و اتا به نه وه ی ئیسرائیل. ۳ هه ر شوینیکی پیی لی بنین، به ئیوه ی ده ده م، هه روه ک به موسام فه رموو، ۴ له چۆله وانییه وه... تا ده ریای سپی ناوه راست به ره و رۆژئاوا ده بیته به سنوورتان. ۵ له هه موو رۆژانی ژیانته که س به ره و پرووت ناوه ستیته. هه روه ک له گه ل موسادا بووم، له گه ل تۆش ده بم و فه رامۆشت ناکه م و به جیته ناهیلیم. ۶ (به هیزبه و ئازابه،

چونکه ئەو زووییه بۆ ئەم گەلە دەکەیت بە میرات که سویندم بۆ باوو باپیرانیان خواردوووە که پێیانی بدەم. ^۱ ئایا من فەرمانم بە تۆ نەکرد؟ جا بەهێزبە و ئازابە، مەتۆقە و ورە بەر مەدە، چونکه پەروردگار خودات لەگەڵ تۆ دایە بۆ هەر کوێ بچیت.)

^۱ جا یەشوع فەرمانی بە کوێخاکی گەل کرد و پێی وتن: ^{۱۱} (بەناو ئۆردوگا کەدا تێپەر بن و فەرمان بە گەل بکەن و بلین: (ئازوو قە بۆ خۆتان ئامادە بکەن، چونکه پاش سێ پۆژی دیکە لە پووباری ئوردونەووە دەپەرئەووە تا بچنە ناووەو و دەست بەسەر ئەو زووییدە بگرن که پەروردگار خوداتان دەتانداتێ وەک خاوەنی.)

لەپاش ئەمە، نووسراوە پیرۆزەکان پێمان دەلێت چۆن یەشوع دوو سیخوپی نارد و پێیانی ووت، (بپۆن تەماشای خاکە که بکەن، بە تاییبەتی ئەریحا.) دوو سیخوپی که چوون و شاری ئەریحا دیوارە توند و بەرزەکانیان سەح کردەووە که دەوری شاری گرتبوو. شەویش دوو سیخوپی که لەناو ئەریحا خۆیان شارەدەووە، و خۆیان لە مائی ئافەرەتییکی سووک شارەدەووە که ناوی راحاب بوو. بەلام، هەندێ که سی ئەریحا بینیان سیخوپی ئیسرائیلیەکان چوونە ناو مائی راحابەووە. یەکسەر بە پاشایان راگەیان و پێیان ووت، (هەندێک لەگەلی ئیسرائیل لە شارن بۆ سیخوپی.) پاشاش سەریازی نارد بۆ مائی راحاب بۆ ئەو ی بیانگری، بەلام راحاب لەسەریان شارەدیانەووە.

لەپاش ئەو ی سەریازەکان پۆیشتن، راحاب بانگی سیخوپیەکانی کرد و پێیانی ووت، (دەزانم که پەروردگار خوداتان، خودای راستەقینە یە. دەشزانم که خودا شارەکەم و هەموو خاکی کەنعان دەدات بە دەستان. هەموو خەلکی خاکە که لێتان تۆقیون، لەبەر ئەو ی گوییان لێ بوو چۆن خودا دەریای سوف بۆتان شەق کرد و چۆن هەموو دوژمنانتانی لەناو بەردوووە. باوەرم وایە که پەروردگار خوداتان خودای راستەقینە یە! بۆیە، داواتان لێ دەکەم سویند بخۆن کاتێ دین و بەسەر شارەکە زال دەبن، خۆم و خیزانەکم بپاریزن و لە مردن پزگارمان بکەن!) دوو سیخوپی که شەو لەمیان دایەووە، (کاتێ خودا شارەکە تمان دەداتە دەست، خۆت و هەموو ئەوانە ی لە مائی تۆن دەپاریزن.)

لەبەشی سێیەم، نووسراوە پیرۆزەکان دووبارە باسی ئەو دەکات چۆن ئەو ی ئیسرائیل پێویستیان بەو بوو که پووباری ئوردن بپرن بۆ ئەو ی بچنە ناو خاکی کەنعان، بەلام پووبارە که قول و پان بوو. چۆن کۆمەلە خەلکیک لە دوو یان سێ ملیۆن کەس پیک هاتبێ دەتوانن ئەو پووبارە پانە بپرن؟ ئایا، ئەو ئاسانە، لەبەر ئەو ی پەروردگار خودای بالادەست، ئەو ی که رێگایەکی لەنێو دەریای سوف بۆیان کردەووە نەگۆرابوو! خودا دیسان رێگایەکی بۆ گەلی ئیسرائیل کردەووە، ئەم جارەیان لە پووباری ئوردن. بۆیە، لە ناو پاستی ناووە که و لەسەر ووشکانی پەرمانەووە. هەموو گەلی ئیسرائیل پووبارە که یان بری، و گەیشتنە بەرامبەر شاری گەورە ی ئەریحا. خەلکی ئەریحا دەروازەکانی شارە که یان داخستبوو. کەس نەیدەتوانی بچیتە ناو شارە که و کەس نەدەتوانی شارە که بەجی بێت.

لەبەشی پینج، نووسراوی پیرۆز پێمان دەلێت که کاتێ یەشوع نزیک ی ئەریحا بوو، سەری بلند کردەووە و پیاویکی بینی شمشیری هەلکێشا بوو و لە بەرامبەر پاوە ستابوو. یەشوع لێ پرسی، (دۆستمانی یان دوژمنانی؟) ئەویش وەلامی دایەووە، (من فەرماندە ی سوپای پەروردگار خودام!) یەشوعیش کەوتە سەر زەوی. پاشان ئەو ی که پێی دەوترا فەرماندە ی سوپای پەروردگار خودا بە یەشوعی وت، (پیلارە کانت داکەنە، چونکه ئەو شوینە ی لێ پاوە ستاوی پیرۆزە.) یەشوعیش وای کرد.

دەزانی کێ بوو لەگەل یەشوع قسە ی دەکرد؟ پەروردگار خۆی بوو که وا بە کورتی بە دەرکەوت! پێشتر بینیمان چۆن خودا بۆ ئیبراهیم بە دەرکەوت وەک پیاویک و قسە ی لەگەل کرد، هەروەها چۆن بۆ موسا بە دەرکەوت لەنێو گری ئاگریکدا لە گزۆگیا. و ئیستاش دەبینن خودا بە یەشوع بۆ دەرکەوت وەک فەرماندە یەکی بالادەست و شمشیریکی بە دەستەووە! بەم شیووە، پەروردگار خودا بە یەشوعی فەرماند: (پروانە من ئەریحا و پاشاکە ی و پالەوانە شەپکەرەکانیم داووە تە دەست تۆ. ئێو ش هەموو جەنگاوەرەکان بۆ ماو ی شەش پۆز، پۆزی جارێک بە چواردەوری شارە که دا دەسوپێنەووە. حەوت کاهین حەوت کەرەنای قۆچە بەران لەبەردەم سندوقە که دا هەلدەگرن و لە پۆزی حەوتەمدا حەوت جار بە چواردەوری شارە که دا دەسوپێنەووە و کاهینەکان کەرەناکان لێ دەدەن.)

کاتیگ گویتان له دهنگی که ره ناکان ده بیئت، له گه ل دریز بوونه وهی فوو کردن به قوچه به رانه کان دا، هممو گه ل به یه ک دهنگ هاواریکی بهرز ده کهن و شووره ی شاره که ده پمیت و هممو گه ل هه ریه که و له لای خو یه وه به سه ری دا ده دن. (یه شوع ۶: ۲-۵) پاشان پهروه ردگار قسه ی ته واو کرد له گه ل یه شوع و پویشت.

یه شوع یه کسه ر چو بولای گه لی ئیسرائیل و هممو پاسپارده کانی پهروه ردگاری پییان راگه یاند. و پاشان یه شوع فه رمانی پییان دا که سندوقه که ی په یمانه که و به ده واو پشتی شاره که ری بکن. به لام پییانی وت، (هیچ قسه یه ک نه کهن تا نه و پوژده ی فه رمانتان پیی ده دم هاواریکه ن. پاشان ده توانن هاوار بکن.) له پاش نه وه ی یه ک جار به ده واو پشتی شاره که پییان کرد، گه رانه وه ئوردوگاکیان و شه ویان له وی برده سه ر. له دووم پوژ، جاریک به ده واو پشتی شاره که پییان کرد و گه رانه وه ئوردوگا که. نه مه ئیشیان بوو له شه ش پوژ ی یه که م.

به لام له بیانی پوژ ی هه فته مدا، هه ستان و هه فته جار به ده واو پشتی شاره که پییان کرد. له پاش نه وه ی هه فته جار به ده واو پشتی شاره که پویشتن، کاهینه کان زورپاناکانیان لیدا. پاشان یه شوع فه رمانی به کومل دا، (هاوارکن، چونکه پهروه ردگار شاره که ی به ده ستانه وه داوه) (یه شوع ۶: ۱۶)

کاتی گه لی ئیسرائیل گویتان له زورپانکه بوو، هاواریکی مه زنیان کرد و شوهره کانی چوارده وره ی شاره که پووخان! پاشان پیوانی ئیسرائیل چونه ناو شاره که، هممو پیواو یک یه کسه ر چوو ژوره وه. به م شیوه یه ده بینن چو یه شوع ده ستی به سه ر یه که م شاری خاکی که نعاندا گرت. له و پوژده ها موو خه لکی ئه ریا گورژان، بیجگه له راحاب و خیزانه که ی، هه روه ک دوو سیخوره که به لینیان پیی دابوو. مالی راحاب نه پووخا، له بهر نه وه ی وازی له بت په رستی هینابوو و متمانه ی خو ی به خودای ئیسرائیل دابوو.

بوچی یه شوع و گه لی ئیسرائیل توانیان ده س به سه ر نه و شاره زور قایمکراوه بگرن و بچنه ناو نه و خاکی خودا به لینی پییان دابوو؟ ده ستیان به سه ردا گرت چونکه باوه رپیان به وشه ی خودا بوو. خودا له گه ل نه وکه سانه یه که باوه رپیان به وشه ی هه یه. نه ی بوچی راحاب له گه ل خه لکی ئه ریا نه کوژرا کاتی شاره که پووخا؟ نه و رزگاری بوو له بهر نه وه ی نه و تنها به وه رانه وستا که هیزی خودا سه رنجی رابکیشی، به لکو باوه ری پیی هینا تانه و راده یه لایه نگری پیوانی خودا بکات. نه وه نه وه یه که نووسراوه پیروژه کان رایدگه ینی کاتی ده فه رموی: به باوه ر شووره کانی ئه ریا پووخان، دوا ی نه وه ی هه وت پوژ به ده وره ی دا سوورانه وه. به باوه ر راحابی داو لینیس له گه ل یاخیبووان له ناونه چوو، چونکه پیسوازیه کی ئاشتیانه ی له سیخوره کان کرد... بی باوه رپیش مه حاله خودا رازی بکریت، چونکه نه وه ی له و نزیک بیته وه، ده بی باوه ری به بوونی نه و هه بیئت و پاداشتی نه وانه ش ده داته وه که داوای ده کهن. (عبرانیه کان ۱۱: ۳۰، ۳۱، ۳۶)

به کورتی، سپاره ی یه شوع به ووردی باسی نه وه ده کات که چو ی خودا له گه ل یه شوع و گه لی ئیسرائیل بوو، و چو ی خاکی که نعان ی دایه ده ستیان، شار له دوا ی شار، هه روه ک به لینی دابوو. بو یه، له به شی بیست و یه ک، نووسراوی پیروژه ده فه رموی: (جا پهروه ردگار هه موو نه و زه ویه ی به نه وه ی ئیسرائیل دا!... هه روه ها پهروه ردگار له ده وره به ریه که یان ئاسووده ی کردن... پهروه ردگار هه موو دوژمنه کانیان دا به ده ستیان) (یه شوع ۲۱: ۴۳، ۴۴)

نایا خودا به لینه که ی که دای به ئیبراهیم و نه وه کانی زور له وه پیش جی به جی کرد؟ نایا خودا خاکی که نعان ی دایه ده ستی گه لی ئیسرائیل وه ک فه رموی؟ به لی! خودا دل سوژه! هه رچی به لینی بدات جی به جی ده کات ته نانه ت نه گه ر مرؤف پیی وابی هیواشه له و شته. پهروه ردگار خودا خولیا ی نه وه بوو نیعمه تی بدات به گه لی ئیسرائیل و خاکی پر به روبومی که نعانیان بداتی، به لام چاوه روانی نه وان بوو که متمانه ی پیی بکن. وه ک بینیمان، گه لی ئیسرائیل چهن سالیکی زوریان به فیرو دا پیش نه وه ی ده ست بکن

به باوهر هینان به وهی خودا به لینی پییان دابوو. باوکانیان نه بوونه میراتگری به ره که ته کانی خاکی که نعان، له بهر نه وهی باوهر پیان به به لینه کانی خودا نه بوو.

ئی دهر باره ی تو گوئیگری به پیز؟ باوهرت به خودا هه یه؟ پرسپاره که مان نه وه نیه باوهرت به بوونی یا خود یه کتایی خودا هه یه یان نا. شه پتانیش دهر زانی خودا بوونی هه یه و تاکه خودایه! نه و پرسپاره ی دهبیت نه مړ و ه لامي بده پته وه نه وه: باوهرت به خودا خوی هه یه؟ خوست دهوی؟ پر به دل متمانه ت به وشه ی خودا هه یه؟ دهر زانی خودا چی هه لگرتوو به بو نه وانیه باوهر پیان پی هه یه؟ نایا تو خاوه نی ژانی تاهه تاییت و پوچی پروریت که دهبیه خشی به هه موو نه و که سانه ی باوهر به مزگینه که ی دینن؟ زوربه ی نه وه کانی نادم باوهر پیان هه یه به بوونی خودا. له گه ل نه وه شدا و به داخوه نه وانیه دهر زانن و باوهر پیان به به لینه مه زن و به به هایه کی خودا هه یه که من. خودا خوشتانی دهوی و دهیه وی به ره که تدرتان بکات زور له و راده یه به دهر که بیری لی بکه نه وه، به لام دهبیت وشه ی بناسی و باوهری پی بکه یی و وه ریگری!

خودا به ره که تدرت بکات کاتی سهرنجی نه ماموزگاریبه دهر دن وشه ی خودا: نه وه ی هیه چاویک نه ییینه وه، هیه گوئیکه نه ییسته وه و به بیری مروفدا نه هاتوه، نه وه ی خودا ناماده ی کردوه بو نه وانیه خوشیان دهویت. (۱ کورنوس ۲: ۹) تاکو ته مه ل نه بن، به لکو لاسایی نه وانیه بکه نه وه که به باوهر و نارامگرتن میراتگری به لینه کانی. (عبرانیه کان ۶: ۱۲)

گړنگترین پرسپاره کان بۆ ئەم وانە یه:

١. چۆن کۆمه له خه لکتیک له دوو یان سی ملیۆن کهس پیک هاتبی ده توانن ئەو پووباره پانه بپرن؟
٢. یه شوع لی پرسی، (دۆستمانی یان دوژمنمانی؟) ده زانی کی بوو له گه ل یه شوع قسه ی ده کرد؟
٣. بۆچی یه شوع و گه لی ئیسرائیل توانیان دهس به سه ر ئەو شاره زۆر قایمکراوه بگرن و بچنه ناو ئەو خاکه ی خودا به لینی پینان دابوو؟
٤. ئە ی بۆچی راحاب له گه ل خه لکی ئەریحا نه کوژرا کاتی شاره که پووخا؟
٥. ئایا خودا به لینه که ی که دای به ئیبراهیم و نه وه کانی زۆر له وه پیش جی به جی کرد؟
٦. ئایا خودا خاکي که نعان دایه دهستی گه لی ئیسرائیل وه ک فەرمووی؟
٧. ئە ی ده رباره ی تو؟ باوه رت به خودا خۆی هه یه؟ خۆشت ده وی؟
٨. پر به دل متمانه ت به وشه ی خودا هه یه؟
٩. ده زانی خودا چی هه لگرتووه بۆ ئەوانه ی باوه ریان پی هه یه؟
١٠. ئایا تو خاوه نی ژیا نی تا هه تایی ت و بۆچی پیروزی ت که ده بیه خشی به هه موو ئەو که سانه ی باوه ر به مرگینه که ی دینن؟

پښتو ژبې د دروستۍ:

وه رزی خویندنه وه ی کتیبی پیروژ

(٢٠١٦)

Old Testament, Sorani (Draft), International Bible Society, 2005, 2009, 2011; Psalms, Biblica, 2013

Kurdish New Testament, International Bible Society, 1998; Biblica, 2011

ئهم خویندنه وه له {The Way of Righteousness by Paul Bramson, 1998} به خهش کراوه ته.

به رهه م هینه ر: کۆمه له ی پښتو ژبې راستو دروستی

